sinna juure. Selle päraft wõisin ka jutu alustuses ütelda, et tal nüüd suur koht käes oli.

Oma poega Jaani kaswatas Jüri õige hoolega, sest rohkem lapsi ta enam ei saanud. Kui Jaan alles kuue-aastane oli, õpetas isa teda juba raamatut ja tähti maalima nii palju, kui ta ise seda oli õppinud. Ka karjapoisi elu ja olek ei pidanud Jaanile mitte tundmata jääma. Juba, kui ta kaheksa-aastane oli, pidi ta päew päewa kõrwa lambrises käima. Isa tahtmine olt, et ta põllumehe elu põhjani pidi tundma õppima, ja see oli ka õige. Jaan pidi lambris käima kuni kümnenda eluaastani. Siis saatis Jüri teda külakooli, kus ta kaks talwet käis ja kõik ära õppis, mis sääl õppida oli. Nüüd wiis isa teda ka kihelkonna-kooli, kuhu ta kolmeks aastaks jäi ja ka sääl ilusaste edasi läks. Kui Jaan suwel kodu tuli ja kooliwaheaeg oli, pidi ta ka põllutöö juures tihti tubliste abiks olema. Ei jäänud sel wiisil ka künnipoisi, äästaja ja trullija amet temale mitte teadmata asjaks. Kui ka mõni teine künnipoiss nagu pool pilgates ütles: „Noh mis tal nüüd sest koolitusest abi on, peab niisama tööd tegema kui meiegi!“ Mis tema sest hoolis! Nõnda wõib ju ükski rumal inimene kõneleda, kes arwab, et koolitatud mees ilma tööta leiba peab saama ja ikka kerget elu maitsma. Õnnetuseks on see arwamine meie rahwa seas õige aialine, nagu oleks koolitatud inimesel häbi põllutööd teha ja nagu peaks igaüks, kes wähe kooliõpetust on saanud, poeselliks ja wõi mina tean mis selliks hakkama. See on walemõte ja peab aega mööda rawa seast kaduma. Põllumehe seisus

on auus seisus ja peab seks peetama. Waatame siin ometi teiste maade pääle, kus sagedaste mehed studeeriwad ja siis jälle põllutöö ametisse tagasi tulewad. Ja mikspäraft? Selle päraft, et see amet niisama auus on kui iga kirja- ja käsitöö. Töö ei teota iäl inimest, weel wähem siis põllutöö, mis teiste tööde ja ametite alus ja põhi on. Seda on paliu ära tunnud. Kahju, et se äratundmine meie maal alles nii wäike on. Siin tuleb mul Ameerika maa Uhendatud riikide president Abraham Linkoln meelde, kes suure määratu riigi üle walitses ja kel niisama palju wõimust käes oli, nagu mõnel keisril. Tema läks, kui riigi talitused suweajal talle mahti andsiwad, oma mõisa pääle maale, wõttis adra käsipuu kätte ja kündis. Waat' kus oli mees, ütlen mina! Kas ta ei näidanud sellega selgeste üles, kui auus põllumehe töö tema silma ees oli! Kellegil tõeste õpetatud mehel ei tule siin meelde tema üle naerda ehk nilgata. — Pääle selle on ka see walemõte, kui arwatakse, et poe-sellidel ehk hantwärklastel parem palk on. Ei sugugi! Waatame järele: Poesell saab õnne korral kolm ehk nelisada rubla aastas palka, rohkem tuleb arwa ette. Mina olen aga taluperemeestega küllalt juttu ajanud, kes mulle ütlesiwad, et nad oma kohast wiis-, kuus-, seitse-, kaheksa-, üheksa-sada, tuhat ja weel enamgi rubla aastas sisse wõtawad. See on koguni teine asi. Kas mina tahan sellega kaupmeeste, hantwärkide ehk muude seisust laimata? Ei sugugi mitte. Mina tean õige hästi, et igas seisuses auusaid mehi on. Aga mina tahtsin üksi näidata, et põllumehe